

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Parnassus Catholicus Sive Succincta Quorundam inter Religiones modernas discrepantium Dogmatum Poëtica enodatio

Mertz, Johann Wilhelm

Viennae Austriae, 1679

7. Vtrum Christus unam quoq[ue] dederit speciem?

urn:nbn:de:hbz:466:1-9862

Objectio. Si contra opponas: Reliquis neque præbuit unam,
Ergò nec una quidem percipienda foret?

Responsio. Falleris: in Cœnâ dixi non præbuit unam,
Námque extra Cœnam præbuit indubiè.

Atque attende parùm: in Cœnâ dat utramq; ,nec extra,
Tantum & bis senis discipulisque suis.

Cur his? non reliquis? cur tantùm præbet in ipsâ
Cœnâ? non extra? causanè nulla subest?

At causam dixi: quoad esum sufficit una,
Ob causas alias, tunc dedit ipse duas.

Utraque nil confert tibi plùs, nisi fortè figuram;
Ex Christo fructus, non fuit ex specie.

QUÆSTIO SEPTIMA.

UTRUM CHRISTUS UNAM DEDERIT SPECIEM?

JAm quoque quòd Christus reliquis porrexerit unam,
Verùm extra Cœnam: quis neget aut dubitet?

Luc, 24.

Unam quippè dedit, panem cùm fregit in Emaus,
Hæc panis sacri fractio, Cœna fuit.

Sic sancti docuère Patres, tenuère fideles,

Et Christi præsens actio tota probat.

Concio præcessit sacra, post esumque secutum est

Miraclùm, similis fractio panis erat,

Quæ fuit in Cœnâ; Nam cognovère repentè

Frangentem panem, quo quoque sunt fructi.

Nul-

Nullibi namque sacrum viderunt frangere panem,
Præterquam in Cœnâ, par fuit ergo cibus.

Sic etiam Paulus, qui solus utramque Corinthis,
Unam Trojadibus contulit, atque dedit.

1. Corinth.

11.

Act. 20.

Sabbatho enim fregit panem: sed fractio panis,

Est corpus Domini, prædicat atque docet,

1. Corinth.

An non panis, ait Paulus, quem frangimus, ipsum

10.

Est corpus Domini? quid petis ulterius?

Jam præter Paulum non assignaveris ullum

Discipulum Christi, qui calicem dederit.

Panem fregerunt reliqui credentibus omnes,

Act. 2.

Nulla sacri calicis mentio, nulla meri.

Jam quid Apostolici panis sit fractio, Paulus

Sat clarè, ut dixi, dixit & explicuit.

Sicque vides Christum extra Cœnam non minùs unam,

Quàm priùs in Cœnâ distribuiffe duas.

Nec plùs in Cœnâ, quàm post largitus in unâ est,

Se dedit, ac aliud tunc dare non potuit.

Si dicas: Christum jussisse, bibamus ut omnes,

Objeçtio.

Ut rectè capias, verba citata notes

Responsio.

Primò: non jussit, sed tunc, ut dixit, ibidem,

Alter ut alterius ceu lavet ipse pedes.

Dixit, non jussit, quamvis videatur id ipsum

Mandare expressè, ceu quoque verba sonant.

Spectanda hìc causa est, & circumstantia verbi,

Tunc opus id fuerat, quod modò non opus est,

Sique benè attendas, ad solos dicta videbis

Verba ea discipulos; actio ut ipsa probat.

Namque bibisse omnes eadem scriptura notanter

Marc. 14.

Subdit, ne reliquos fortè bibisse putes.

Omnes bis senos tantum notat, hosque bibisse
 Omnes, non alios constat, & indubium est,
 Ac mirum sane, nec res credenda fuisset,
 Si cunctis dixit, sique dari voluit;
 Quod tunc non cunctis presentibus ipse dedisset,
 Verum bis senis discipulis Domini.

Si reliquis pariter dixit, cur non dedit illis?
 Cur non & matri? cur, rogo, non alijs?

Luc. 10. Complures alios jam tunc habuisse notatur
 Discipulos Christum, discipulasque alias.

Si cunctis dixit, cur non porrexit & istis?
 Ergo Sacerdotum Mystica Coena fuit.

His solis dictum est, bibite, ut Mystera Missae,
 Munera Melchisedech, esse sacrata scias.

Gen. 14. Ergo quid quaerunt alij? quid quaso queruntur?
 Illis cum calicem nec Deus ipse dedit?

Quin quamvis omnes etiam tunc discubissent
 In Coena, nullis ipse dedisset item.

Luc. 22. Rursus: cum panem Christus dedit, inquit ad illos:
 Hoc facite, at calicem cum dedit, id tacuit.

Nec Paulus dixit, faciatis, sed facietis,

Id cum feceritis: quod quoque nos facimus.

Nam quoties calicem, & speciem tractamus utramque,
 Et crucis, & Christi commemoramus opus.

At non propterea praebere jubemur utramque,

Cum quoque dum panem frangimus, id facimus.

Diversa est ergo ratio speciei utriusque,

Quam non simpliciter Paulus habere jubet.

Jam quoque si finem spectes, fructumque peractae
 Coenae, in qua paucis Christus utramque dedit;

Unam

Unam perspicias hominum satis esse saluti,
 Nec dare plùs aliam, quàm dat & una quoque.
 Unica largitur totum cum sanguine Christum,
 Et vitam æternam: quid petis ulterius?
 Qui manducat, ait, panem hunc, cælestique Manna, *Ioann. 6.*
 Vivit in æternum: quid dabit ergò calix?
 Si quid diversum, dic quid? si prorsus idipsum,
 Cur calicem quæris? quid rogo conquereris?
 Si rursus quæras, speciem cur Christus utramque *Objectio.*
 Præbuerit, prodest si nihil ipse calix?
RESPONSUM est supra, non propter Sanguinis usum: *Responsio.*
 Cùm Sanguis nunquam à corpore abesse queat,
 Sed propter causas, quas dixi, nempè figuram,
 Scripturam & formam, Sanguinis atque typum.
 Has propter, calicem si tu quoque sumere quæris,
 Non rem, sed speciem quæris habere rei.
 Nos è diverso speciem non quærimus ipsam,
 Sed rem contentam, corpus: & hoc satis est.
 Quisquis enim Corpus Christi reverenter in unâ
 Sumpserit, is sumit, quidquid habere potest.
 Nempè animam, carnem, corpus cum sanguine Christi,
 Et vitam æternam: nil petit ulterius.
 Ast age qui semper calicem, speciesque perurges,
 Quem fructum peperit, dic precor usq; calix?
 An non cùm calicem Christus daret ipse, suborta est
 Lis inter Fratres? sumptio digna minùs?
Luc. 22.
 Pars contendebat de Christi culmine Regni,
Ioann. 18.
 Tradidit unus eum, deserit alter eum,
 Omnes qui biberant, illo fugere relicto
 Omnes, An Christum qui bibit ille fugit?

1. Cor. 11. Sic Paulus Calicem cùm præbuit ipse Corinthis,
 Ebrius unus erat, sobrius alter erat.
 Diffidium, rixæ, mala scandala, Schismata, Sectæ;
 Quin morbi, & mortis pœna secuta fuit.
 Cerne parùm & Græcos, calicem qui semper & ipsi
 Potârunt, fructum quem retulère precor?
 Semper Schismatici, semper de Corpore Christi
 Avulsi, Turcis deniq; præda feris.
 Quamvis nec Græci quondam docuère, nec ulli,
 Quòd species contra Jussa sit una Dei.
 Unam non vetuit, sed nec præcepit utramque,
 Una magis semper profuit, & placuit.
 Unam nec speciem unquam Ecclesia sancta probâisset,
 Una saluti hominum nî foret ipsa satis.
 Si libet, & nostra hæc Rixarum tempora plena
 Inspice, dic quidnam, datquæ deditquæ calix?
 An non de specie dùm digladiantur utrâque,
 Nil præter species dantquæ tenentquæ suas?
 Et dùm contendunt, Corpus cum Sanguine perdunt,
 Et panem comedunt, vina scyphosquæ bibunt.
 Quid noster Martinus agit? dùm turget & urget,
 Postulat & calicem? nempè petit calicem.
 Si Corpus Christi dignè, Christiquæ cruorem
 Quæreret, haud calicem quæreret aut speciem.
 Dumquæ unam renuit speciem, de Corpore Christi
 Exit, & indignè sumit utramque miser.
 Nam Corpus Christi qui spirituale relinquit,
 Indignè calicem semper & usquæ bibit.
 Frustrâ igitur calicem sumit, quem Ecclesia Christi
 Non fovet, & gremio non tenet illa suo.

August. in
 Psalm. 57.

Hanc

Hanc extra nullus, nec Christus, nec quoque Christi
Corpus, vel Sanguis, nec Deus esse potest.

Ergò non calicem, sed quære Ecclesiam, & ipsam
Consule, nam hæc sola est, corpus editque Dei.

1. Cor. 12.

Hæc errare nequit, quia Christi sponsa, columna;
Et Firmamentum, solaque firma petra est.

Ose. 2.

Quam si ubi sit nescis, quæras, quia adire juberis,
Atque ignorare hanc non licet ulli homini.

1. Tim. 3.

Matth. 16.

Propterea summo posita est in vertice montis,
Ne quis Luscosus fortè latere putet.

Matth. 18.

Hanc audire jubet Moyses, Scriptura, Prophetæ,
Et Verbum Domini, Rector & ipse Poli.

DICES fortassis: quòd sint, Ecclesia Christi,
Qui Verbum Domini ritè docendo tenent.

Objectio.

Prorsus idem per idem respondes, nec manifestam,
Sed magis occultam, reddis & ambigam.

Responsio.

Nam quæro hos ipsos, quonam tu Judice nôris?
Si Verbum alleges, jactitat alter idem.

Quin ipso verbo, quod jactas, judice, Judex,
Nullaque vel testis lex, suus esse potest.

Quomodò & esse potest lex Judex, quam sibi quisque
Vendicat, & testem judicat esse suum?

Si Lex est Judex sibimet, testisque, quid ergò
A te diversum judicat alter idem?

Judicium alterius renuis, vis proprium habere,
Scripturæ Judex solus & esse cupis.

Et tamen affirmas, quòd lex Scriptura sit ipse
Judex & testis? Cùm esse te utrumque velis?

Si tamen, ut reris, Scriptura est testis, & ipsa
Judex, cur non quæ præcipit, ipsa facis?

An

Matth. 23. An non in dubiis jubet hæc Ecclesiam adire?
 23. Et facere hæc, quicquid dixerit atque docet?
 En verus Judex, tibi quem Scriptura dat ipsa,
 Cur alium quæris? cur nequæ jussâ facis?
 Tu vis Scripturam, Scriptura Ecclesiam, & ipsâ
 An non Scripturâ es Judice utrinque reus?
 An vel teste tuo (si cernis) Judice, neutram
 Audis? sic Judex non nisi tu ipse manes?

Objectio. DICES: Optanda est Ecclesia, dummodò vera,
 Et verbo Christi consona præcipiat.

Responsio. Ast impossibile est (verbo si credimus ipsi)
 Quòd contra Verbum, falsa docere queat.
 Namquæ hoc si posset, nequaquam audire juberet,
 Ipsum te verbum, cum tamen id jubeat?
 Nec Christi Corpus, nec petra, nec unica Sponsa,
 Nec veri Verbi firma Columna foret.
 Et semper dubius, nùm fortè erraret, abires,
 Nec certum quicquam hac conditione foret.
 Quin quoque sub tali Synagogam audire jubemur,
 Atque ipsum Satanam conditione quoque.
 Ergò errat, quisquis vel posse errare, vel ipsam
 Unquam errasse putat; vanus hic error abest.
 Sed mihi dic quonam certo, hæc Ecclesia Christi,
 Contra Scripturam Judice falsa docet?
 Sanè si erraret, non ipsam audire juberet
 Ipsum te Verbum, scriptaque norma Dei.
 Ergò definit quæcunque Ecclesia, vera
 Sunt & erunt semper, falsa nec esse queunt.
 Non ergò posthàc mundum, Papam atque sequaces
 Accusa ob calicem, vel calicis speciem.

Unio

Unio te teneat, species quam denorat una,
 Divisos species semper alunt animos.
 Sat tibi sit Christus, qui si modò rursus adesset,
 Unam, ne dubites, non daret ille duas,
 Námque modò, ut dixi, causæ velut antè subessent,
 Nullæ, cur calicem rursus ut antè daret.
 Quin magis unitum quo se monstraret, & unum,
 Nos omnes corpus spirituale suum,
 Unam duntaxat, non plús præberet utramque,
 Et magis unitos una facit populos.
 Ulteriús pergunt nostri, quæruntque Ministri,
 Cur Papa & Monachi semper utramque tenent?
 An quia scit solam nulli conferre salutem?
 An melior reliquis, Papaque cum Monachis?
 Aut fors se solum credit dominarier orbi?
 Se solum dignum, qui bibat ex calice?
 Cur Testamentum Christi inviolabile mutat?
 Cur prodesse sibi credit, obesse alijs?
 Cur dat dimidium populo tantummodò Christum?
 Cur tollit calicem, quem bibit ipse tamen?
 An non Gelasius speciem commendat utramque?
 Et Sacramentum dimidiare vetat?
 Cur non attendit populi lamenta? querelas?
 Clamores? voces? vota? precesque? minas?
 QUI NON MIRETUR tam vana & inania verba?
 Ecquid enim ob calicem plúsve minúsve foret?
 Cur falsò insimulant, alijs quod præbeat unam,
 Papaque cum Monachis sumat utramque suis?
 Hoc vel morte suâ falsum testatur; in ipsâ
 Morte unam tantùm Laicus ut recipit.

Obiectio.

De Consecr.
d. 2. C.
comperimus.

Responsio.

G

Solum

Solùm cùm Missam celebrat, tunc sumit utramque,
 Extra illam nunquàm, quin nec utramque petit.
 Quod nunquàm faceret, si non satis esse saluti,
 Unam cum populo crederet esse suæ.
 Ergò nec melior Papa est, nec major habetur
 Ob calicem, nam unam Laicus ut recipit.
 Missa autem tantùm signat sub utrâque figuram,
 Quondàm Melchisedech, Paschatis atque crucis.
 Utraque nil prorsùs plùs dat de sanguine Christi
 Præsbyteris, reliquis quàm dat & una quoque,
 Et quænam illa, rogo, populi lamenta, precesque?
 An unquam Christi plebs petijt calicem?
 An non plebs Christi totum contenta per orbem,
 Ante Lutherum Hussum semper ubique fuit?
 Nos sanè Christus cùm Patrem orare doceret,
 Panem, non calicem nos docuit petere.
 An non ipsius quondàm hæc sunt verba Lutheri:
 Quòd si quandò Papa (en) vellet utramque dare.
 Nos in despectum, vel nullam omninò, vel unam
 Tunc dare vellemus? Nùm ergò petit calicem?
 Inq; locis alijs multis non improbat unam,
 Non ergò fervor, sed furor est populi.
DE TESTAMENTO CHRISTI, quod fantur, apertè
 Vim faciunt ipsi, falsificantque palàm.
 Nam nullum calicem nobis, panemque reliquit
 Pro testamento, (nam foret hoc modicum)
 Sed verum & vivum corpus, cum sanguine vivo,
 Quæ duo nullus homo dissociare potest.
 Ergò cùm solvi sanguis de corpore Christi
 Ampliùs haud possit: quid precor, obijciunt?

Quo-

Quomodò dimidium Christum sine sanguine in unâ
 Objectant? quem vis solvere nulla potest?
 Ast hoc nempè volunt, calicem sine sanguine quærunt,
 Nos usum volumus sanguinis, haud calicis.
 Quisquis & à Christi divellit sanguine corpus,
 Is reus est Christi sanguinis, atque necis.
 Hinc quoque non rectè Christum inferis dimidiatum,
 Aut medium, ob speciem dixeris alterutram.
 Sumptio nos panis, non significatio nutrit,
 Corpus, non signum corporis expetimus.
 Sed de Gelasio quidnam dicemus? & ipso
 Quondàm Romano Præsule veridico?
 An non sacrilegos vocat omnes atque scelestos,
 Qui sacras species dimidiare jubent?
 Verùm hic de Missâ loquitur, non sanguinis usu,
 Fusi, non hausti est sanguinis ille typus.
 Nos nullum signum (ut dixi) nullamque figuram,
 Quærimus effusi sanguinis, aut calicis.
 Missa necis Christi Sacramentum in cruce passi,
 Nos vivum Christum quærimus, & petimus.
 Nos non passurum, sed passum, nec moriturum,
 Sed vivum Christum sumimus, atque damus.
 Nos missas facimus species, dùm corpus habemus
 Vivum, cum Christi sanguine vivifico.
 Vos dum de Christi præcisi corpore, inanes
 Urgetis species, conteritisque dies.
 Nil nisi, quas dixi, species retinetis inanes,
 Et Christo, & Christi sanguine pervacuas.
 Ergò si causam quæras, cur utraque vulgò
 Non detur species? est quia non opus est.

p. Ioan. 4.

Objectio.
De Gelasio.

Responsio.

Summarie
cause cur
non detur
calix.

G 2

Nam

- Prima.** Nam quod post mortem Christi, cœnamque peractam
Utraque dat populo, præbet & una quoque.
- Secunda.** Altera causa ista est: quia nullus fructus ab illâ
Consequitur major, sumptio digna minùs.
Diffidium, rixæ, contentio, schismata, sectæ,
Sunt fructus calicis, gratia nulla nova.
Non ideò in Christum culpam tu coniice, rectè
Cuncta Deus fecit, sunt tamen indè mala.
- Tertia.** Tertia: Nec corpus divulsum à sanguine credas,
Aut dare plùs calicem, quàm dedit una quoque.
- Quarta.** Quarta est: ut populus Christi, velut ipse sit unus,
Ac unum corpus monstret, & efficiat.
- Quinta.** Quinta est: Nam calicem non expedit omnibus esse
Communem, ne quis sanguis ab ore fluat.
Aut non, ut par est, reverenter ubique bibatur,
Nec sic tractari, panis ut ipse potest.
- Sexta.** Hæc sexta est: hominum quia pars abstemia abhorret,
Pars consecratum non bibit ægra merum.
Denique sic usa est Ecclesia semper in orbe,
Sic semper tenuit, sic tenuère Patres.
Cumque fidem contra, nec contra, Ecclesia, verbum
Christi errare queat, sola fat esse potest.
Hinc verbum ipsum inquit, qui non Ecclesiæ obaudit,
Ethnicus & certus sit tibi ut hæreticus.

QUÆSTIO OCTAVA. DE MISSA.

ATque hæc de Cœnâ: veniet post quam quoque Missa,
De quâ discursum Carmina nostra ferent.

Nam